

TOIMINTAKERTOMUS 2023

19.3.2024

1. Yleistä

Apus ry on Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajien yhdistys, jonka tavoitteena on edistää lintuharrastusta sekä lintujen suojelua ja tutkimusta omalla alueella, Suomessa ja kansainvälisesti osana BirdLife-perhettä. Yhdistys järjestää toimintaa ensisijaisesti jäsenilleen, mutta toiminta on avointa myös muille linnuista ja luonnosta kiinnostuneille.

Yhdistyksen toimialue käsittää kuusi Keski- ja Pohjois-Uudenmaan kuntaa: Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula. Yhdistys tekee yhteistyötä Helsingin seudun lintutieteellisen yhdistyksen Tringan kanssa. Vuosi 2023 oli yhdistyksen 43. toimintavuosi.

2. Retket ja tapahtumat

Yhdistyksen tärkeä toimintamuoto on normaalisti erilaisten linturetkien ja -tapahtumien järjestäminen. Retkityöryhmä koordinoi retkitoimintaa ja yhdistyksen retkikummit toimivat oppaina.

Suomen neljättä lintuatlasta pidettiin kaikessa toiminnassa esillä pitkin vuotta. Apuksen alueella Atlas-vastaavana toimii Mikko Savelainen.

11.1. pidettiin Apuksen lintuilta, teemana BirdLife Internationalin toiminnan esittely, Mika Asikainen alusti.

29.–30.1. Apuksen alueella osallistuttiin Pihabongaukseen ennätysmäisesti lähes 700 pihalla! Yhteistä tapahtumaa ei järjestetty.

15.2. pidettiin Apuksen lintuilta, teemana Apuksen pesivät petolinnut, Juha Honkala alusti.

4.3. pidettiin Valkjärven pönttöprojektin talkoot Nurmijärvellä. Apuslaisia oli mukana talven mittaisessa hankkeessa.

7.–10.4. Apuksen Pääsiäiskisaan osallistuivat kaikki havaintojaan Tiiraan ilmoittaneet.

12.4. oli yhdistyksen kevätkokous Järvenpäässä

16.4. tehtiin Joutsenretki Hyvinkään Ridasjärvelle yhteistyössä Hyvinkään Ympäristönsuojeluyhdistyksen kanssa (Kari Degerstedt vetäjänä).

21.4. pidettiin talkoot Seittelin kosteikolla Tuusulassa

6.5. järjestettiin Tornien taisto, johon osallistuttiin Apuksen alueella neljällä tornilla.

10.5. Apuksen kevättapahtuma Järvenpään Vanhankyläniemen kartanolla.

2.6. Yölaulajaretki Hy Kytäjälle polkupyörillä (Kari Degerstedt vetäjänä).

10.6. Yölaulajaretki polkupyörin Tuusulanjärven ympäri (Mika Ylinen vetäjänä).

10.–11.6. BirdLifen Pönttöbongaus-tapahtuma

16.9. järjestettiin Kukkulan kuningas muutonseurantakisa, johon osallistuttiin kolmella kukkulalla.

16.–19.11. järjestettiin retki Jurmon lintuasemalle (Kari Degerstedt vetäjänä).

29.11. pidettiin yhdistyksen syyskokous Hyvinkäällä

2.12. pidettiin talkoot Seittelin kosteikolla Tuusulassa

6.12. järjestettiin Itsenäisyyspäivän pinnaralli

3. Suojelu- ja tutkimustoiminta

Helmikuu

- Tiedotettiin Luomuksen talvilintulaskennoista.

Huhtikuu

- Tiedotettiin vesilintujen keinopesien rakennuskurssista Mäntsälässä.
- Tiedotettiin Nurmijärven Valkjärven pönttötyshankkeen kaikista vaiheista. Valkjärvelle on viety 20 talkooryhmän rakentamaa telkän pönttöä.
- Tiedotettiin Luomuksen vesilintulaskennoista.

Toukokuu

- Toteutettiin Seittelin kosteikon ilmakehu pesivien naurulokkien tarkan parimäärän selvittämiseksi 20.5.2023 yhteistyössä Jouko Vuoren kanssa.
- Tiedotettiin Lintuatlaksesta.
- Tiedotettiin Luomuksen linja- ja pistelaskennoista.
- Tiedotettiin BirdLifen julistamasta lintujen pesimärauhasta.

Heinäkuu

- Tiedotettiin pesimälintujen runsausmuutoksista, perustuen alustaviin tuloksiin alkukesän vakiolinjalaskennoissa.

Elokuu

- Tiedotettiin käpytikkavaelluksesta.
- Tiedotettiin Lintuatlaksen tilanteesta Apuksen alueella.
- Tiedotettiin Linnut-vuosikirjan ilmestymisestä, apuslaisella näkökulmalla: mihin valtakunnallisiin linnustonseurannan hankkeisiin apuslaisetkin osallistuvat.

Syyskuu

- Apus vuokrasi Tuusulan Rantamosta 2 ha peltoa, johon kylvettiin rypsiä ja vehnää lintujen talvisiksi ruokapelloksi. Hankkeesta tiedotettiin jäsenistölle sadon kypsyessä.
- Tiedotettiin kehrääjien menestyksekkästä pesimävuodesta, joka näkyi syysmuutolla ennätysesiintymisenä.
- Tiedotettiin naurulokkien pesimäkaudesta Seittelin kosteikolla.

Lokakuu

- Tiedotettiin Apuksen lintupellon lintutilanteesta Tuusulan Rantamossa.
- Tiedotettiin alkavasta talvilintulaskentakaudesta.

Joulukuu

- Osallistuttiin Tuusulan kunnan kutsusta Jokelan keskustan lampien kehityshankkeen kokouksiin loka- ja joulukuussa.

Talvikaudella Apuksen jäsenet ylläpitivät yhdistyksen talviruokintapaikkoja Hyvinkäällä (1 kpl), Järvenpäässä (1 kpl), Nurmijärvellä (1 kpl) ja Tuusulassa (2 kpl). Yhdistys kustansi ruoat ruokinnoille.

Vuoden aikana tiedotettiin kansallisista linnustonseurantahankkeista (Luonnontieteellinen keskusmuseo ja BirdLife Suomi) ja toivottiin Apuksen jäsenten osallistumista näihin. Apuksen alueella laskettiin lintuja 15 talvilintureitillä ja kahdessatoista vesilintujen laskentapisteessä. Lisäksi osallistuttiin petolintuseurantaan (3 kpl petolinturuutuja ä 10 x 10 km²) ja laskettiin molemmat Apuksen toimialueella olevat vakiolinjat.

Loukkaantuneiden lintujen hoito-, pelastus- ja neuvontatapaukset työllistivät jälleen pitkin vuotta. Kaiken kaikkiaan tapauksia oli joitain kymmeniä (Noora ja Juha). Näistä suurin osa saatiin hoidettua puhelinneuvonnalla, mutta osa toimitettiin Pääkaupunkiseudun eläinsuojeluyhdistyksen eläintenhoitajalle, Korkeasaaren villieläinhoitolaan kuntoutukseen tai Orimattilan lintuhoitolaan.

Ridasjärven lintutornilla Hyvinkäällä pidettiin Kari Degerstedtin vetämänä kunnostustalkoita vuoden mittaan yhteensä kuutena päivänä: 14.–15.4., 18.4. 12.6., 10.10. ja 18.10. Talkoissa jatkettiin lintutornin perusparannustöitä ja mm. kaiteet, portaat ja lattia saatiin kuntoon. Materiaalikustannuksia jaettiin Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys HYYSY ry: n kanssa. Talkoisiin osallistui kahdeksan henkilöä, jokaisella kerralla mukana olivat Karin lisäksi Risto Pekkarinen ja Rainer Salo.

4. Nuorisotoiminta

Apuksella on käytössä alempi jäsenmaksu alle 25-vuotiaille jäsenille (13 €). Vuoden 2023 aikana 9 jäsentä maksoi nuorisojäsenmaksun.

5. Lintuhavainnot

Yhdistyksen havaintoarkisto (658 689 havaintoa 31.12.2023 mennessä) on kokonaisuudessaan BirdLife Suomen ylläpitämässä Tiira-lintutietopalvelussa osoitteessa www.tiira.fi. Tiira on kaikille avoin palvelu, jossa voi pitää myös omaa havaintopäiväkirjaa ja selata havaintoja yhdistyksen ja koko maan alueelta. Samalla havainnot ovat yhdistyksen ja myös BirdLife Suomen käytettävissä suojelu- ja tutkimustarkoituksiin.

Havainnoista koottiin tietoja jäsentiedotteeseen ja yhdistyksen nettisivuille. Havaintojen ilmoittamiseen kannustettiin mm. Pääsiäiskisan yhteydessä. Havainnoista tiedotettiin myös yhdistyksen WhatsApp-ryhmissä. Havaintoja luovutettiin BirdLife Suomelle faunistiseen ja pikkuharvinaisuuskatsaukseen. Tiiran havaintoja käytettiin vuoden aikana myös petolintuseurannan (Luomus) alueyhteenvedon kokoamisessa.

Tiiraan kirjattujen lintuhavaintojen määrä oli edellisvuoden tasolla, noin 35 650 havaintoa. Salattuja havaintoja oli vuoden aikana yhteensä 952 (2,7 %). Mielenkiintoisuus-rajaa ylittäviä havaintoja kirjattiin noin 3 253 kpl (9,1 %).

Yhdistyksen Tiira-yhdistyskäyttäjät huolehtivat havaintoarkiston ylläpidosta mm. tekemällä 156 koontihavaintoa ja tarkistamalla tiettyjä pikkuharvinaisuushavaintoja ja muita erityisiä havaintoja. Alueharvinaisuushavainnot tarkasti Tringan ARK ja valtakunnalliset harvinaisuushavainnot BirdLife Suomen Rariteettikomitea.

6. Viestintä

Apuksen viestintäkanavat olivat nettisivut osoitteessa www.birdlife.fi/apus, sähköinen jäsenkirje, BirdLife-lehden yhdistyspalsta, Facebook-sivut ja Facebook-ryhmä sekä WhatsApp -ryhmät WhatsApus ja ApusHavis.

Yhdistyksen nettisivuja ylläpidettiin toukokuuhun saakka Kotisivukone-palvelussa, mutta nettisivutyöryhmän työn tuloksena sivut siirrettiin uudelle alustalle toukokuun aikana, kiitos nettisivuryhmän Ari Niiniviita, Noora Andersson, Suski Kaukinen ja Hanna Pesanto.

Yhdistys lähetti kuusi uutiskirjettä vuoden 2023 aikana. Uutiskirjeissä käytiin läpi ajankohtaisia uutisia ja tapahtumia. Uutiskirje on kokonaan sähköisessä muodossa.

Yhdistyksen Facebook-sivulla oli 880 seuraajaa vuoden lopussa. Sivua päivitettiin 1–3 kertaa viikossa. Havaintoihin ja kuviin keskittyvässä Facebook-keskusteluryhmässä "Apus-foorumi" oli vuoden lopussa noin 210 henkilöä.

BirdLife Suomen valtakunnallisen BirdLife-jäsenlehden yhdistyspalstaa käytettiin yhdistyksen tapahtumaviestinnässä.

Tietoa lintuhavainnoista välitettiin harrastajille WhatsApp-ryhmillä.

Alueen paikallislehdet (Aamuposti ja Keski-Uusimaa) julkaisivat joitakin uutisia ajankohtaisista lintumaailman tapahtumista, joita varten yhdistyksen luottamushenkilöt antoivat lausuntoja ja haastatteluita.

7. Hallinto

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 12.4.2023, Järvenpäässä, Järvenpää-talolla.
Syyskokous pidettiin Hyvinkään veteraanitalolla 29.11.2023.

Yhdistyksen toiminnasta vastasi kuusijäseninen hallitus, joka kokoontui vuoden aikana neljä kertaa sekä kahdesti sähköpostikokoukseen.

Hallituksen kokoonpano 2023:

Juha Honkala, Tuusula	varapuheenjohtaja
Noora Andersson, Kerava	sihteeri
Petri Puolakka, Espoo	taloudenhoitaja
Susanna Kaukinen, Järvenpää	jäsen
Sari Talka, Nurmijärvi	jäsen
Mika Ylinen, Järvenpää	jäsen

Yhdistyksen toimintaa toteuttivat hallituksen ohella kolme työryhmää, joiden jäsenet ja tehtävät olivat seuraavat:

Havaintotyöryhmä, Mikko Savelainen, Mika Asikainen, Juho Kinnunen, Petri Sola ja Petri Puolakka

- havaintokatsaukset, Tiira-lintutietopalvelu

Viestintätyöryhmä, Hanna Pesanto ja Susanna Kaukinen

- www-sivut, jäsentiedote, tiedottaminen

Retkityöryhmä, Mika Asikainen, Noora Andersson, Mikko Savelainen, Sari Talka, Mika Ylinen

Toiminnantarkastajina toimivat Olli Okko ja Jouko Vuori ja varatoiminnantarkastajina Tuula Karjalainen ja Eero Vilpas.

Yhdistys on jäsenenä lintujen suojelu- ja harrastusjärjestö BirdLife Suomessa.
Yhdistyksen BirdLife-edustajina toimivat Noora Andersson, Kari Degerstedt, Hanna Pesanto ja Petri Puolakka.

Yhdistyksen Tiira-yhdistyskäyttäjinä toimivat Mika Asikainen, Kari Degerstedt, Mikko Savelainen, Petri Sola, Juho Kinnunen ja Petri Puolakka. Lisäksi Juha Honkalalla ja Tringan suojelusihteerillä oli yhdistyskäyttäjäoikeudet suojeluasioihin liittyen.
Aluevastaavana toimi Mikko Savelainen.

Yhdistyksen retkikummeja olivat Noora Andersson, Kari Degerstedt, Hanna Pesanto, Mika Asikainen, Mikko Savelainen, Eero Vilpas, Juha Honkala ja Sari Talka.

Yhdistyksen jäsenrekisteriä hoitaa BirdLife Suomen toimisto. Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi vuonna 2023 yhdeksällätoista jäsenellä. Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden

lopussa oli 520, joista varsinaisia jäseniä oli 454 ja perhejäseniä 50. Yhdistyksellä oli vuoden 2023 lopussa seitsemän kannatusjäsentä. Yhdeksän jäsentä maksoi nuorisojäsenmaksun. Jäsenmaksu oli 26 euroa varsinaisilta, 13 euroa opiskelijoilta/nuorilta ja 5 euroa perhejäseniltä. Yhdistyksen kirjanpidosta vastasi itte itte Oy.

8. Talous

Yhdistyksen talous perustuu jäsenmaksutuottoihin. Yhdistyksen tärkein voimavara on kuitenkin vapaaehtoistyö. Kaikki yhdistyksen varsinainen toiminta tehdään vapaaehtois pohjalta.

Kuluista suurin yksittäinen oli BirdLife-jäsenmaksu, joka oli 5 941,00 euroa. Muut kulut jakautuivat yhdistyksen eri toimintoihin, kuten kokouskulut, hallintokulut (jäsenrekisteri, kirjanpito & pankkikulut, nettisivut), sekä talkoo-, talviruokinta- ja muut suojelukulut.

Tilikauden tulos oli 981,32 euroa ylijäämäinen.